

№2468

ТУ 19-241-77

1982

АНДРІЙКО- МУДРІЙКО

БІЛОРУСЬКА
НАРОДНА
КАЗКА

ХУДОЖНИК
Г. ГОРОДНИЧЕВА

Жив один цікавий до всього хлопець Андрій. Хотів він усе знати. Куди не гляне, що не побачить — про все в людей розпитує, до всього довідається.

Пливуть у небі хмари... Звідкіль вони взялися? Куди плывуть?
Шумить за селом річка... Куди біжить її вода? Хто насадив ліс?
Чому у птахів є крила, а у людей немає?

Відказували йому люди, відказували, зрештою бачать, що й самі не знають.

— Ти, Андрійку, хочеш бути мудрійком, — почали глузувати. — Хіба можна все знати?

Та не вірить Андрій, що не можна всього знати.
—Піду,—каже,—до самого сонця: воно всюди світить, усе бачить
і все знає. Воно мені розкаже, чого я сам не відаю.

Покинув Андрій свою хатину та й пішов шукати того місця,
де сонце на ночівлю вкладається.

Іде та йде, коли бачить — сидить край дороги на камені чоловік
і питає всіх: „Доки я тут сидітиму?“
Андрій так само не міг нічого йому відказати.

Пішов далі. Бачить—чоловік плечима підпирає тин.
—Що це ти, дядьку, робиш?—питає Андрій.—Навіщо цей старий тин підпираєш?
—Не знаю... Може, ти знаєш?
—Якби знав, то не шукав би того, хто все знає,—відказав Андрій.

Пройшов трохи, коли бачить—чоловік сміття перегрібає.
—Навіщо ти, дядьку, сміття перегрібаєш?
—Не знаю.
—Ну й я не знаю,—сказав Андрій і пішов собі.

Довго він ішов чи не довго, прийшов у великий ліс. Цілий день блукав по ньому, кінець кінцем вибрався на галявинку. І тут йому раптом очі засліпило: таке сяйво з галявини заяскріло.

**Розплющив він очі, бачить — неподалік сонцеві палаці,
як вогонь, горять.**

Ледве зайшов він до палацу — нічого від блиску не видно.
Розгледівся якось, бачить сидить у кріслі старенька сонцева мати.

- Чого ти, хлопче, прийшов сюди?
- Прийшов до сонця про дещо розпитати.
- Про віщо ж?
- Про все, чого сам не знаю.

— Гаразд, — каже вона, — зачекай трішки — хутко син повернеться на ніч. А я тим часом подріплю: страшенно зморилася за довгий день.

Вийшов Андрій з палаців, розклав вогонь, почав смажити сало на рожні: зголоднів же за довгу дорогу!

Наївся він, захотілося пити. Пішов до річки й нагнувся до води.

Раптом бачить — підіймається з дна річки дівчина, та така гожа, що й очей не відвести. І дівчина на нього задивилася.

— Не пий води з річки, — каже вона, — бо сонце тебе спалить!
— Але ж мені дуже пити хочеться...

Привела дівчина хлопця до старого дуба, а з-під нього б'є джерело чистої студеної води. Нагнувся Андрій і напився досхочу.

Тим часом почало спускатися з неба сонце у свої палаци. Треба до нього йти, але не може він з вродливою дівчиною розлучитися.

—Ти ж гляди, не кажи сонцю, що мене тут бачив,—сказала дівчина, знялася вгору й засяяла звідти ясною зорею.

Пішов Андрій у палаці. А там сонце так пече, що аж стіни палаців тріщать. Але те Андрієві пусте—напився джерельної води, то й не може сонце його дійняти.

Розказав хлопець сонцю, чого прийшов. Зібрало воно всі промені в один пучок і сяйнуло йому в голову. І Андрій одразу відчув, що голова йому стала ясною і світлою, тільки страшенно горить, а серце раптом холодним зробилося, як лід...

Вийшов Андрій з палаців. Кепсько відчув себе з холодним серцем. І тоді згадав він про гожу дівчину. Заходився він кликати її.

Скотилася з неба ясна зоря і стала перед ним вродливою дівчиною. Як глянув на неї Андрій, то зразу відчув, що серце йому знову стало таким, як було.

Узяв Андрій дівчину за руку і повів у свій край. І такий він щасливий тепер ішов, що й пташкам з крилами не заздрив.

Підійшли вони до того чоловіка, що сміття перегрібає.
Глянув на нього Андрій і все зрозумів.
— Ти, — каже він чоловікові, — шукаєш загублені копійки. Берися
ліпше за роботу, то швидше заробиш, ніж знайдеш.

Послухав його чоловік, кинув марну роботу, взявся працювати
й нажив і господарство і гроші.

Йдуть вони далі, побачили чоловіка, що тин плечима підпирає.
Глянув на нього Андрій та й каже:
— Не підпирай, чоловіче, того, що згнило, бо все одно воно впаде.
Постав ліпше новий тин.

Послухався його чоловік і поставив новий тин замість гнилого.

**Аж ось побачили вони того чоловіка, що на камені сидить
і сам не знає, доки йому так сидіти.**

Андрій І каже:
— Не будь, чоловіче, таким скупим. Дай посидіти на цьому камені й іншим.
Зняв він чоловіка з каменя й сів сам з дівчиною. А чоловік веселий побіг додому.

Відпочили вони трохи, та й рушили собі далі, у той край, де жив Андрій. І тепер не Андрій розпитує людей про все, а люди його. Так став Андрій за всіх наймудрішим.

КІНЦЬ

Укркінохроніка, Київ-133, Щорса, 18
Держкіно УРСР
1982 р. Ціна 30 коп.